

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2019 m. sausio 29 d.

„ESIF veiksmingumas turi būti labiau pagrįstas“, – teigia ES auditoriai

Naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, kad Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) buvo veiksmingas gaunant investicijoms skirtą finansavimą ES, tačiau sutelktų investicijų sumos gali būti per didelės. Auditoriai taip pat nustatė, kad kai kuri ESIF parama tik pakeitė kitą ES ir Europos investicijų banko finansavimą. Dalis lėšų buvo skirta projektams, kuriuos įgyvendinant buvo galima naudoti kitus viešuosius ar privačius finansavimo šaltinius, nors ir skirtingomis sąlygomis, o didžioji investicijų dalis buvo skirta kelioms didesnėms ES 15 valstybėms narėms su gerai įsikūrusiais nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais.

ESIF yra bendra Europos Komisijos ir Europos investicijų banko (EIB) iniciatyva. Ji susijusi su ES investicijų planu, dar vadinamu J.-C. Junckerio planu, kuriuo pradžioje buvo siekiama sukurti 315 milijardų eurų viešojo ir privataus finansavimo strateginėms investicijoms.

Auditoriai padarė išvadą, kad ESIF veiksmingai gauna finansavimą papildomoms investicijoms visoje ES remti nuo jo sukūrimo 2015 iki 2018 m. liepos mėn. Auditoriai nustatė, kad iki 2018 m. liepos mėn. EIB patvirtino 65,5 milijardo eurų finansavimą. Ši suma viršijo orientacinę gaunamų 61 milijardo eurų lėšų sumą. Dėl ESIF paramos EIB galėjo keturis kartus padidinti savo didesnės rizikos finansavimo operacijas, palyginti su 2014 m.

Tačiau kai kurie ESIF projektai galėjo būti finansuoti iš privačiųjų arba kitų viešųjų šaltinių arba paties EIB, nors ir skirtingomis sąlygomis. Projektų rengėjai pageidavo ESIF finansavimo, nes jis buvo pigesnis arba jo grąžinimo laikotarpis buvo ilgesnis.

Auditoriai taip pat abejoja dėl 335 milijardais eurų įvertintos sutelktų papildomų investicijų vertės. Kai kuriais atvejais pagal taikomą metodiką mastas, kuriuo realioje ekonomikoje ESIF parama faktiškai paskatinamos papildomos investicijos, nustatomas pernelyg didelis. Be to, pateiktose sumose neatsižvelgiama į faktą, kad kai kurios ESIF operacijos pakeitė kitas EIB operacijas ir ES finansines priemones. Auditoriai teigia, kad kadangi nėra visoms ES finansinėms priemonėms ir biudžeto garantijoms taikytinų palyginamų veiksmingumo ir stebėjimo rodiklių, sumažėja skaidrumas ir galimybė įvertinti rezultatus.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„ESIF yra daug dėmesio sulaukusi pavyzdinė ES programa. Todėl dar svarbiau, kad kiekvienas pareiškimas apie jos veiksmingumą būtų tinkamai pagrįstas“, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Leo Brincat.

Auditorių nuomone, ESIF iš dalies pakeitė finansavimą iš kitų centralizuotai valdomų ES finansinių priemonių, visų pirma transporto ir energetikos srityse. Jie taip pat mano, kad Komisija ir EIB turėtų išvengti ESIF ir valstybių narių valdomų Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) dubliavimosi.

ESIF portfelis 2017 m. pabaigoje neviršijo ribų, nustatytų investicijoms į tam tikrus politikos sektorius. Tačiau geografinė koncentracija nebuvo pakankamai subalansuota, daugiausia operacijų buvo sutelkta keliose didesnėse ES 15 valstybėse narėse su gerai įsikūrusiais nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais.

Auditoriai teikia keletą rekomendacijų:

- skatinti EIB didesnės rizikos produktų, siūlomų įgyvendinant ESIF, pagrįstą naudojimą;
- skatinti ESIF finansinių priemonių ir ES biudžeto garantijų papildomumą;
- pagerinti vertinimą, ar potencialūs ESIF projektai galėjo būti finansuoti iš kitų šaltinių.
- geriau apskaičiuoti sutelktas investicijas;
- gerinti ESIF remiamų investicijų geografinį paplitimą.

Pastabos leidėjams

ESIF buvo įsteigtas 2015 m., įgyvendinant „Investicijų planą Europai“, parengtą siekiant panaikinti investicijų spragą, atsiradusią po 2008 m. kilusios finansų ir ekonomikos krizės. Fondas įsteigtas EIB, jį valdo Valdančioji taryba, sudaryta iš Komisijos ir EIB atstovų. ESIF pradžioje buvo įsteigtas norint panaudoti 16 milijardų eurų ES biudžeto garantiją ir 5 milijardus eurų EIB nuosavų išteklių, kad EIB grupė galėtų skirti apie 61 milijardo eurų finansavimą, siekiant iki 2018 m. liepos mėn. gauti papildomą 315 milijardų eurų sumą strateginėms investicijoms į infrastruktūrą ir MVĮ, apimančioms daugumą ES politikos sričių ir visas valstybes nares.

ES auditoriai paskelbė nuomonę dėl ESIF 2016 m. lapkričio mėn. Tų pačių metų liepos mėn. jie taip pat paskelbė specialiąją ataskaitą dėl ES finansinių priemonių.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 3/2019 „Europos strateginių investicijų fondas. Kad ESIF būtų visiškai sėkmingas, būtina imtis veiksmų“ paskelbtas 23 ES kalbomis EAR interneto svetainėje (eca.europa.eu).